

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

„A kormánynak erkölcsi joga, sőt kötelessége a lakástörvényt módosítani!”

Egyéves hosszabbítás — A bukaresti bérlőszövetség alelnökének cikke a nagy problémáról

— Bukaresti tud. távirata —

A lakásbérleti szerződések problémája újból felvetődött a sajtóban és most már aligha fog lekerülni a napirendről. — Miután Stelian Popescu igazságügyminiszter a csernovici főpolgármesternek egy nyilatkozatával szemben kijelentette, hogy a minisztériumban ezidőszakra semmiféle lakástörvényjavaslaton nem dolgoznak, felriadt a bérlők társadalma és akcióba fog hajlékának védelméért. Az akció első lépése az, hogy Bukarest két hatalmas napilapja, az „Adeverul” és a „Dimineata” a bérlők nevében azt kívánják, hogy a lakástörvényjavaslatot vegyék ki az igazságügyi miniszter hatásköréből és utalják át

a munkügyi minisztériumba,

amelynek vezetője Lupu dr személyes garancia arra, hogy az új lakástörvény a szociális belátás szellemében fog elkészülni.

Az akció második fázisa az a cikk, amelyet B. Magder ügyvédnek, a bukaresti lakásbérlő szövetség (Liga Chiriasilor) alelnökének tollából közölt a „Dimineata” ma érkezett száma.

A tagok százazreit számláló bukaresti bérlőszövetség alelnöke, (akit legutóbb a Rengenstanács audiencián fogadott és kikérdezett a lakásproblémáról), e cikkében először is hangoztatja, hogy meggyőződése szerint az igazságügyi miniszter egyáltalán nincs informálva a lakáskérdésről. Bár azt mondta az igazságügyi miniszter, hogy most nem készül semmiféle lakástörvényjavaslat, — ez nem jelentheti azt, Magder szerint,

hogy a miniszter ezután sem fog a kérdéssel foglalkozni.

— Szervezetünk, — írja Magder — legközelebb

memorandumot és — teljes felvilágosításul — több munkát fog átnyújtani az igazságügyi miniszter úrnak.

Ezután Magder cikke a Cudalbu-törvényt kritizálja, a mely fontos és figyelemre méltó társadalmi kategóriákat

„odavetett a háziurak üzérének prédájául”.

Majd arra hivatkozik Magder cikke, hogy a jelenlegi kormánynak és kormánypártnak

számos tagja harcolt

tavaly az Averescu-kormány igazságügyi miniszterének, Cudalburnak lakástörvény-tervezete ellen, amelyből mégis törvény lett. Éppen ezért

a jelenlegi kormánynak erkölcsi joga, sőt kötelessége módosítani a Cudalbu-törvényt.

Egyetlen szakaszból állna a bérlők kívánsága szerint a módosítás és ez így hangzanék:

— A lakbérleti törvény III. szakasza a következőképpen módosítottatik:

— Azok a fő- vagy albérlési szerződések, amelyek nem esnek az I. szakasz a)-val és b)-vel jelzett kivételeinek rendelkezése alá és amelyek a legutóbbi törvényes meghosszabbítás kedvezményében részesültek, — 1929 április 23-ig meghosszabbítottatnak.

— Minden olyan döntés, amit a háziurak a bérlők ellenében a törvény XXXVI. szakasza alapján kaptak, joghatályát veszti.

Egyelőre — mondja Magder — ez a bérlőszervezet álláspontja.

A közeli bérlő-kongresszus majd véglegesen dönt.

Mi van a külföldi kölcsönnel?

— Részletes tudósítás a 7. oldalon —

Negyvenen megfagytak; farkasok garázdálkodnak; a pozsonyi kikötő hajóinak sorsa meg van pecsételve

A világ borzalmas téli arca

Az új fagyhullám most már elborította az egész Európát és már nemcsak Amerikában, hanem minden világrészről súlyos katasztrófákat jelentenek, amelyeket az abnormális időjárás idézett elő. — Nagyvárad ez alkalommal is belekerült a fagyhullám centrumába s a mostani kurzus felülmúlja majdnem az első roham kegyetlenségét.

Ma reggel

szinte kibírhatatlan hideg uralkodott már a városban

és megakasztotta az élet hétköznapi menetét.

Bukarestben is fokozódott a hideg, a fővonalakon a vonatok késéssel közlekednek.

Newyorkból jelentik, a másod-

dik fagyhullám folytán, amely most már egészen a mexikói öböl-ig terjed, eddig

negyvenen fagytak meg.

Az áldozatok száma sokkal több, de még nem érkeztek be az összes jelentések.

Egerből jelentik, hogy a nagy hideg miatt a farkasok anyyra elszaporodtak, hogy

megtámadják a falvakat.

A hatóság külön fegyveres katonákat rendelt ki a farkasok kiirtására.

Pozsonyból táviratozzák: A Duna teljesen befagyott, egészen Varjasig, 22 kilométer hosszúságban.

A kikötőkben rekedt összes hajók és uszályok sorsa meg van pecsételve.

Félnek attól, hogy a Duna az öt méter vastagságú jégteleg fölé ér az olvadás megkezdésekor. Ez óriási katasztrófiát jelentene, mert Pozsony egész környéke teljesen víz alá kerülne.

Óriási panamák a cseh agrárreform körül

Prágából táviratozzák: A „Rude Pravo” című cseh lap a földreform körül legutóbb jelentkezett korrupciós botrányok alkalmából adatokat közöl a cseh földreform végrehajtásáról. Megállapítja, hogy 1574 nagybirtokos között 405.000 hektár földet osztottak szét, míg viszont 400.000 kisgazda összesen csak 420.000 hektárt kapott.

A nagybirtokosok között szétosztott föld legnagyobb része az agrárpárti képviselőknek és politikusoknak jutott, a párt elnökeinek családja valóságos grófi uradalmat kapott ajándékba.

A Magyar Párt hivatalos értesítése

Magyar Testvérek! A választói névjegyzékek hivatalos revíziója december 31-én befejeztetett.

A választói névjegyzékek a primáriáknál és az illető járásbírósiaknál egész január hónapban közszemlére kifüggesztendők. A kifüggesztés ideje a primar vagy helyettese által aláírt jegyzőkönyvben állapítandó meg.

Bármely polgárnak joga van ezen egész idő alatt előterjesztést intézni az illetékes járásbíróshoz a kifüggesztett módosítások ellen.

A primáriáknak törvényelőírta kötelességük volt december 31-ig mindazokat a névjegyzékbe felvenni, akik koruknál fogva csak most jogosultak a felvételre, valamint mindazokat, akik tevedésből, vagy egyéb okok miatt a névjegyzékből az elmúlt esztendőben kimaradtak volna, ugyancsak mindazok személyi adatait kijavítani, akiknél azok felvétele hibásan történt.

Magyar testvérek! Tartsa mindenki kötelességének a kifüggesztett névjegyzékben saját adatait megkeresni és ha szükséges, kiegészíteni a járásbírósiaknál megtenni. Ha valaki ismerősei adataiban hibákat talál, ismerőseinek a névjegyzékből való kimaradását észrevenné, ne késlekedjék őket kötelességük teljesítésére felhívni.

Magyar testvérek! Minden választópolgár, aki a névjegyzékből kimaradván, a választások idején szavaztával a magyarság érdekeit elő nem mozdítja, vélekedik fájával szemben!

A Magyar Párt központi irodája készségesen utba igazítja mindazon magyar testvéreket, akik törvényes jogaik megvédelmezésében azt igénybe venni óhajtják.

A megyénkben lakó iparosok seregeinek orvoslására az iparosságot érdeklő összes kérdéseiket napirenden fogjuk tartani és a hozzánk forduló iparos testvéreinket, nemcsak a szükséges utbaigazításokkal látjuk el, hanem az illetékes fórumoknál minden rendelkezésünkre álló eszközzel a sérelmek megszüntetésére törekszünk.

Midőn felhívunk mindenkit, hogy közérdekű panaszait hozzájuk forduljon nemcsak a sértett feligazának elismertetését szorgalmazzuk, hanem egységesítjük azt az anyagot, amit parlamenti csoportunknak rendelkezésére bocsátva, tájékoztatjuk úgy a törvényhozó testületet, mint a közvéleményt iparos testvéreink azon panaszairól, melyeknek megszüntetése úgy az egyesnek, mint az államnak egyaránt érdeke.

Múlt heti hivatalos értesítésünkkel kapcsolatosan többen felkeresték pártirodánkat, hogy az urbéres gazdaközönseget és közbirtokosságot érdeklő alapszabály tervezete szükséges kelleit megismerjék.

A prefektúra referensénél érdeklődve, azon felvilágosítást kaptuk, hogy a szükséges nyomtatványok a primtori hivataloknak adattak ki a községek részére szétosztás végett.

Felkérjük az érdekelte magyar testvéreinket, hogy saját érdekében a primtoriál érdeklőjenek és nyomtatványok beszerzését megspúrigassák.

Tájékoztatásul közöljük, hogy az eddigi december 31-iki határidő a minisztérium legújabb rendelete értelmében meghosszabbított.

Ujlagosan felszólítjuk az érdekelteket, hogy minden esetleges panaszukkal bizalommal forduljanak a pártirodához, ahol a szükséges utbaigazítások is beszerezhetők.

Felszólítjuk azon magyar testvéreinket, akik ezen kötelezettségüknek még eleget nem tettek volna, hogy a párt tagjai s. ába haladéktalanul beiratkozzanak. Nagyvárad, 1928. január 3.

Dr Markovits Manó s. k.
a szervező bizottság elnöke.

Dr Kövér Gusztáv s. k.
a szervező bizottság alelnöke.

A váradi zsidó kórház, az aggokháza és a szülde fenn tartása komoly veszélyben forog

A fenntartó Szentegylet segélyért kiált és művészi produktumok árusításával próbálkozik.

A „Nagyvárad Estilap” már hetekkel előbb figyelmeztette a publikumot, hogy a nőegyletek által fenntartott jótékony intézmények nagy anyagi nehézséggel küzdenek. Most egy kiáltvány jutott hozzánk, a melyet a nagyvárad Szentegylet bocsátott ki és amely leplezetlenül feltárja, hogy

a zsidó kórház kétszáz éve nem volt olyan nehéz helyzetben, mint most.

Megrázó ereje van ennek a felhívásnak, amely azzal kezdődik, hogy a hajdan híres zsidó áldozatkészség is szégyenkezve elfedi arcát, mert mindenki a maga bajával, gondjaival törődik. Erdemes megvizsgálni ezt a nem üres siránkozást, s erdemes elővasni legszomorubb dokumentumát, ezt a írást, hogy hová jutottunk. Így szól egy kicsit rövidebre fogva:

A Chewra-Kadisha két évszázados fennállása óta a mához hasonló súlyos gazdasági válságot még nem élt át.

Az országhíres zsidó kórház, az Aggok háza, valamint a most létesülő zsidó szülde alapjai súlyosan megrendültek és hasztalan minden erőfeszítés, minden segélykiáltás, a

láthatáron semmi remény semmi ígért.

Kórházunkat nem tudjuk fűteni. Elaggott, magukkal tehetetlen aggasztásainkat nem tudjuk élelmezni és vajjon hogyan nyújtunk majd szegény vajdó szülőknek ápolást.

A Mindenhatóban vetett bizalommal ismét csak szeretett hivatásunkhoz fordulunk.

A felhívás további részében közli a közönséggel, hogy nem áll módjában a Szentegylet tagjai ezekben a súlyos és válságos időkben több adóval megterhelni. Ellenben elhatározták, hogy

valódi művészi értékű festményeket és batikmunkákat fognak árusítani, egy nagyváradi festő és iparművész kolónia termékeit.

Minden házbán elérnek ezek a művészi munkák, amelyek, amellet, hogy olcsók, értéket képviselnek s egyben, ha ez az eszme pártolást talál a közönség körében, alkalmas lesz arra, hogy megmentse ezeket a gyönyörű emberbarát intézményeket, a szülde, aggokházát, és a zsidó kórházat főleg, amelyben egyformán gyógyulást talál szegény és gazdag, zsidó és nem zsidó: a szenvedő ember.

ROSÉ QUARTETT

12-én, Filmpalaceban. Jegyek Musicában

LORELEY.

A német mondairodalom legszebb terméke a Loreley, a szőke vízitündére a Rajnának, ki sziklán ülve, hárfáján csalia magához áldozatait, hogy őket a mélységbe rántsa magával. E gyönyörű mondat legszébben a halhatatlan német költő, Heinrich Heine dolgozta fel, s az ő remekművének nyomán alkotott az ügyes német rendező egy kitűnő filmet, a német filmszínészek legjelesebbjeit sorakoztatva a főszerepek megjátszásához. Maria Paudler, Lotte Loring, Walter Slezak, Charles, Willy Kaiser stb. művészetük legjavát nyújtják e kitűnő film sikerre vitelében, amelyet az Apolló mozgó ma, szerdán mutat be Várad mozilátogató közönségének, s hogy minden tekintetben kielégítse a várakozást, eredeti zene és ének kísérettel is állított be hozzá.

Heidelbergi diákélet

a legszebb filmoperett

Wallerstein buiorok

legszebbek, legjobbak nagy választék

Legjobb gyártmányú korcsolyák olcsón! KUN vasáruskereskedőnél

NAPPAL | FOTEL

Új rendszerű összeesukható fotel mely éjjel ágynak használható

már 3300 leltől kapható

ART kárpitosnál

Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám
Rosenzweig-palota

ÉJEL | 3883 | Agy

Mozgószínházak műsora

Filmpalace Sas-palota

Ma 5, 7 és 9 órákor utoljára

Revü-macska

8 felvonásban
Főszerepben: Lilian Harwey,
Hans Junkerman, Szőregy Gyula

Péntektől kezdve Érdekszerелем

Gösta Eckmann és Lil Dagover
együttes sláger filmje

Heyman-Szinkör

Ma 5, 7 és 9 órákor

Ártatlan József

A legkacagtatóbb vígjáték 8 felvonásban

Reginald Benny

Jön: Jön:

MATA HARI vilagslager

Apolló-Filmszínház

Ma, szerdán először

LORELEY

A német mondairodalom legszebb terméke
A Rajna-monda megfilmesítése

A főszerepekben:

Maria Paudler, Lotte Loring,
Walter Slezak

Eredeti zene és ének kísérettel!

Rendes helyárrakkal

Megelőzőleg a legújabb
Mercurius Journal

Száz évig tartott egy örökösödési pör

Örült volt a hagyományozó aki nem tudott gyermeke hollétéről

Londonból jelentik: Az elmúlt héten közel száz éven keresztül folytatott örökösödési per jutott befejezéshez. Az örökösödési per, Marie L'Epine-nek hívták. A nő 1738-ban egy portsmouthi tébolydában halt meg, ahol életének utolsó három esztendejét töltötte. Az intézetben tudták, hogy a páciens nagy vagyonnal rendelkezik, s miután azt hitték, hogy Marie L'Epine-nek semmiféle rokonsága nincs, számos jótékonyági egyesület képviselője kérte állandóan, hogy intézeteik részére hagyja vagyonát. Ő azonban minden kérést kegyesen elutasított. Halála után egy nagy ócska bibliában, amelyen a megtébolyodott nő állandóan lapozgatott, találták meg az elhalt végrendeletét. Ebben Marie L'Epine

minden vagyonát leányára hagyta.

Miután az örült nő

sohasem tett említést arról, hogy leánya volna, azt hitték, hogy csupán csak a megtébolyodott agy fantáziájáról lehet szó.

Az állami kincstár átvette a vagyont és miután örökös nem jelentkezett, György király az egész örökség kamatait egy Howe nevű lordnak ajándékozta, azzal a kikötéssel, hogy amennyiben örökös jelentkezik, úgy az ajándékozás semmis.

Lord Howe halála után kilenc évvel egy Abigail Celec nevű fiatal asszony jelentkezett és azt állította, hogy ő az elhalt leánya. Elbeszélése szerint 30 évvel ezelőtt egy idegen asszony, aki magát nem akarta megnevezni, árvaházba vitte volna a leánygyermekét és ott nőtt fel Abigaille. Célcé. Ez az ismeretlen asszony éppen Marie L'Epine lehetett. A leányt később feleségül vette a londoni C. Mason, nevű kereskedő, akinek hosszú és kifaragott kutatása után sikerült az elmeorvosintézetben levelet találnia, amelyet Marie L'Epine leányának írt, amelyet azonban sohasem küldött el. Az általános vélemény szerint Mason asszony Marie L'Epine törvénytelen gyermeke. Így azonban nem lehet igénye az örökségre. Csak később, amikor két további levél került felszínre, tünt ki, hogy Marie L'Epine

az elmeorvosintézetbe való internálása előtt tíz esztendővel egy Celec nevű tengerészhez ment feleségül.

Mason asszony ekkor elhatározta, hogy a kincstár ellen pert indít. Mason asszony azonban így sem tudta bizonyítani, hogy anyjának törvényes gyermeke. A házasságle-

vél utáni kutatás eredménytelen maradt. Azonban Abigaille Mason

gyermekét, unokái és szép-unokái tovább folytatták a harcot az örökség elnyeréséért.

Minden örökösödésük azonban hiábavalónak bizonyult, miután a házassági okmányt nem találták meg. Évtizedek multak így el eredménytelen várakozásban.

Mindössze öt évvel ezelőtt határozta el a család, hogy Skótszág összes anyakönyveit átkutatja. Három esztendő után ez a szisztematikus mun-

ka eredményhez vezetett. A martin-saint-fieldi hitközség anyakönyvében végre megtalálták a lajstromozást, s kint, hogy az ottani lelkész járt el John Celec és Marie L'Epine esketésénél. A közel száz évig folytatott per így egyszerre befejezéshez ért és a hozott ítélet

elmarasztalta az angol kincstárt.

Eszerint az egész vagyont Marie L'Epine jelenlegi örökösei, két öreg tanítónő kapja. Az örült nő hagyománya az átvételnél kamataival együtt 54 millió font sterlingre rugott.

Végrehajtók pecsételték le Versecen az erdélyi lakirány szállodai szobáját

Nagysiklódai Tischler Mór kalandja egy négyezer dináros adósság miatt

Versecről jelentik: Kellemeilen kalandban volt része Versecen a közelmúltban nagysiklódai Tischler Mór kolozsvári földbirtokosnak, ki azért ment Jugoszláviába, hogy Versec határában levő kétezer-negyszáz holdas birtokát felszabadítsa a szekveszter alól. Nagysiklódai Tischler Mór, egyike Kolozsvár leggazdagabb embereinek, akinek hatalmas kiterjedésű erdősegei vannak Erdélyben, tulajdonosa a híres Borszék-fürdőnek és több vállalatnak.

Tischler Mórnak Versec határában is volt kétezer-negyszázhold birtoka, amit azonban az impériumváltozás után szekveszter alá helyeztek. Tischler néhány nap előtt Versecre érkezett, ahol a jugoszláv birtokainak felszabadításáról és eladásáról folytatott tárgyalásokat, amikor váratlanul kellemeilen meglepetés érte. A Szerbia-szállodában levő lakásán megjelent a végrehajtó és egy már régen jogerős törvényszéki ítéletre hivatkozva,

lefoglalta valamennyi feltárlható ingó értékét és hivatalosan lepecsételte szobáját.

A forradalom alatt ugyanis Tischler Mór verseci birtokát is kifosztották és Tischler a fosztogatók ellen pert indított. Képviselével megbízta az egyik verseci ügyvédet, az ügyvédi költségekkel azonban

adós maradt.

Hiába szőlították fel fizetésre, nem is válaszolt a levelekre. Az ügyvéd ekkor beperelte nagysiklódai Tischler Mór és a per valamennyi fórumot megjárva,

jogerősen négyezer dinár per-költségben marasztalta el az erdélyi lakirányt.

Tischler Mór azonban ekkor sem fizetett. A verseci ügyvéd a kolozsvári dr. Benedek irodát bízta meg, hogy jogerős követelését érvényesítse, amikor váratlanul megjelent Versecen nagysiklódai Tischler Mór.

A végrehajtó megjelenése a szállodában nagy feltűnést keltett, mert Versecen is jól ismerik az erdélyi milliost. Nem sokára elkerült a kávéházban tartózkodó Tischler Mór is, aki először nagyhangon tiltakozott, később azonban egyezkedési tárgyalásokat kezdett a pernyertes ügyvéd képviselőjével.

— A kofferem a negyedrészt sem éri annak az összegnek, amit követelnek — mondotta a milliomos Tischler — azonban hajlandó vagyok kiegyezni és a peresített összeg felét kifizetni.

Hosszas tárgyalás után kétezer-öt száz dinárban kiegyeztek. Tischler fizetett és a végrehajtó eltávozott.

Nagysiklódai Tischler Mór másnap elutazott Jugoszláviából.

Megakarták-e ölni gyermekét az anya?

Titokzatos merénylet egy tízéves hisztin ellen — A galíciai menekült leány tragédiája —

Karácsony éjszakáján megrázó dráma játszódott le a Bécs melletti Riezing nevű faluban egy koporsógyár sötét udvarán. Egy fiatal asszony tízéves fiacskájával belopódzott az udvar egyik sötét zugába és itt

az asszony zsebéből egy üveg sósavat vett elő és a gyermek szeméi közé öntötte.

A hangos sikoltozásra összegyűltek a járőresek, ott találták a gyermeket súlyosan sebesülten a földön fekvő és az asszonyt, aki a sírógörcsöktől már majdnem elvesztette eszméjét. Csendőrök is jöttek, akik lassankint kiderítették a tényállást. Az asszonyt Kaschovi Eszternek hívták, 35 éves gépirónő, a fiúcskát pedig Paulnak hívták, tíz esztendő és törvénytelen gyermeke a síró asszonynak.

A nő meg akarta gyilkolni a gyermekét karácsony éjszakáján.

A csendőrök letartóztatták az asszonyt, a gyermeket pedig egy menhelyre vitték. Kiderült, hogy az anya kényszerítette a fiát, hogy gépirással egy levelet intézzen hozzá, amelyben

öngyilkosságát bejelenti; azután végezni akart vele, az

anya, hogy ily módon a gyanút elterelje magától.

Az eset előzményei valóban megrázók. Kaschovi Eszter Bécsben vőlegényénél Albert B. kereskedőnél a Lindengasse 53. szám alatti lakott. Egy galíciai faluból származik, nagyon jámbor és hitű zsidó családból, ahonnan 1914. évben az oroszok inváziója alkalmával menekülnie kellett. Minden hozzátartozóját elvesztette és

a fiatal leány többszáz kilométert gyalog tett meg, míg végre vonatot kapott és Bécsbe utazhatott.

Itt különböző menekült-táborokban tengődött hosszú ideig és ezekben az esztendőben ismerkedett meg egy fiatal emberrel, aki nagyon megtetszett neki és akitől 1916-ban gyermeke született.

Később az amerikai segítőakció könyörült meg a szerencsétlen asszonyon és így került össze a mostani vőlegényével, aki magához vette. Természetesen senki sem tudta, — legkevésbé a vőlegény, — hogy törvénytelen gyermeke van. Különben is szigorúan betartották a zsidó vallás szabályait és ebbe sehogyan tudott volna a törvénytelen gyermek beilleszkedni, aki katolikus apától

származott és maga is katolikus volt.

A vőlegény kétségbeeséssel értesült az asszony cselekedetéről. Nagyon szerette a nőt és mindenképpen el akarta venni feleségül. Nem törődött azzal, hogy milyen

Elysee-Palota
Katholikus Körben

Ma 5, 7 és 9 órákor
utoljára

**Skarlát
betű**

Lillian Gish a filmek királynője

Jön a legszebb filmcsoda

**Egy nemzet
bálványa**

John Gilbert, Eleonor Boardman

Jan.

7

Szombat

Mata Haric. film premiernapja a
Heyman szinkörben

családból származik, hiszen nagyon gazdag ember lett, üzlete ma már többet ér 300 milliónál is. A házasságot már be is jelentette az anyakönyvi hivatalnál. Fogalma sem volt a törvénytelen gyermekről, de kijelentette, hogy megbocsátott volna az asszonynak, magához vette volna a szerencsétlen fiút is.

A gyermek elmondotta, hogy ő nem tudta, mit szándékszik vele tenni az édesanyja és

egészen gyanútlanul utazott ki vele Riezingbe.

A levelet megírta, mert édesanyja könnyögött neki.

A nyomozás kiderítette, hogy a kis fiu eddigi egész élete valóságos martírum volt. Rögön születése után dajkaságba adták ki. Ugy rendezték be életét, hogy senki sem tudott róla, de olyan keveset fizettek érte, hogy mindig rosszul bánt vele a gondozóné. Néha megátogatta az édesanyját a lakásán is, ilyenkor azt kellett mondani, hogy távoli rokona. A legelső időben olyan sokat szenvedett, hogy négyszer szökött meg nevelőszüleitől és kétszer követelt el öngyilkosságot.

A kis Paul nagyon rendetlenül járt iskolába is. December elején valahogyan megtudta, hogy az idegen nő, akit ő látogatni szokott, az ő édesanyja.

Ekkor fenyegetni kezdte a szerencsétlen asszonyt, aki kénytelen volt fia minden kívánságát teljesíteni.

Egy külvárosi szállodában szobát vett ki számára és ott lakott a kisfiu, aki többé egyáltalában nem járt iskolába, hanem

valósággal éjszakai életet élt, különböző kávéházakban.

A nyomozás mindig újabb és szenzációsabb fordulatokat derített ki. A kis fiu a szó szoros értelmében csavargóvá lett és olyan viseikédést tanusított, hogy

most már kétség merült fel az iránt, vajon tényleg úgy történt-e az eset, ahogy az anya bevallotta?

Nincs kizárva, hogy egy nagyszabású zsarolási kísérletről van szó, amelyet rosszakaratú emberek indítottak, úgy, hogy a kisfiut eszközül használták fel az anya ellen. Különös az is, hogy a merényletet teljesen alkalmatlan eszközzel követték el és a sebesülés alig hagyott valami nyomot hátra.

A teljesen kétségbeesett anya vallomása egyáltalában nem kimerítő és azt már bizonyosan meg lehet állapítani, hogy

a fiu a levelet nem kényszerből, hanem saját elhatározásából írta meg egy idegen ember írógépén, aki vele egy szállodában lakott.

Az érdekes fordulót vett közben a bécsi rendőrség a legerélyesebben nyomoz.

Megszökött a szülői háztól egy urileány, hogy nagynő legyen ... De a vonaton „kikezdett” egy lelkésszel, aki jó utra térítette

Berlinből jelentik: Fantasztikus leányrablási história foglalkoztatja napok óta a német bűnügyi rendőrséget. Egy boroszlói fiatal leányról van szó, Schrödtel Adélről, aki 1908-ban született. A feltűnően szép és nagyon intelligens urileány Boroszlóban a felsőkereskedelmi iskolának volt a látogatója.

Egy napon, még karácsony előtt a fiatal leány hirtelen nyomtalanul eltűnt. Mindenütt keresték, de sehosem sikerült nyomára akadni. Szülei természetesen jelentést tettek a rendőrségen, és most már az egész német bűnügyi rendőrség nyomozott utána. A legképtelenebb kombinációk merültek fel. Némelyek szerint a lány öngyilkosságot követett el, mások szerint leánykereskedők hálójába került. Végre pozitív gyanu keletkezett abban az irányban, hogy a feltűnően szép és nagyon elegáns hölgy

tényleg leánykereskedők karmaiba került.

A boroszlói rendőrség találta meg a nyomot, amely Berlin felé vezetett. Azonnal értesítették a berlini rendőrséget, amely az összes pályaudvarokat megfigyeltette és valósággal felkutatva a német főváros összes találkahelyeit és zugszálokat.

Tegnap aztán váratlanul meglepő eredménnyel végződött a nyomozás. A Schlesischer Bahnhof peronján egyszerre

feltűnt a fiatal leány egy nagyon elegánsan öltözött férfi kíséretében.

A detektívek azonnal leigazoltatták őket és kiderült, hogy a férfi Mencke Valdemar 45 éves és foglalkozására nevez lelkész.

Mind a kettőjüket letartóztatták és a rendőrségre kísérték. Itt alaposabb kihallgatás után kiderült, hogy a lelkész családapa, két gyermek apja és Boroszlóban ottan ismerik, hogy egy ottani professzornál volt hosszabb ideig látogatásban.

Azt is megállapították, hogy a fiatal leányhoz semmi köze sincsen. Schrödtel Adél nagyon megunt a kisvárosi életet.

Vágyakozott arra, hogy Berlinbe kerüljön, nagyvilági életet éljen

és ha másképpen nem, egy világhírű női divatcégnél, mint próbakísaszonny találjon alkalmazást. Ezzel a szándékkal ült fel a vonatra és hagyta el a szülői házat. Fogalma sem volt azonban, terveit hogyan valósítsa meg? Annyit tudott a regényekből is, hogy elsősorban egy dús gazdag barátot kell szereznie. A vonatban látta meg a lelkészt, akiről nem tudta, hogy kicsoda és akinek csak az arca volt ismerős előtte. Ugy, ahogy a regényekben olvasta, „ki akart kezdeni” a jól öltözött, csinos és gazdagnak látszó középkorú urral. A lelkész azonban jól ismerte a leányt és anélkül, hogy megmondta volna kicsoda,

szóba elegyedett vele és alaposan kikérdezte.

A leány mindent bevallott. A lelkész azzal a szándékkal kísérte Berlinbe, hogy ott elhelyezze és szüleit táviratilag értesítse. Szerencsére egy állomásról már fel is adta a táviratot és ez okéletesen igazolta őt a rendőrség előtt is.

Jaszi ... Te ártatlan!

Péntek d. e. 11 órakor
matiné a
Filmpalaceban

Műsor:

1. **Sugárka**

Loth Ilával

2. **Óceán urai**

Várkonyi Mihály, Lubinszky Tibor, Gróf Salm és Szőregy Gyulával

A közönség között 1000
darab képes filmlevelező-
lap lesz kiosztva

Ó-Tátrafüred

Siary Smokovec C. S. R.

A Magas-Tátra legrégebb és legnagyobb magaslati gyógyfürdője, 1020 méter magasságban.

Tátra-Szanatórium

elsőrangú gyógyintézet vérszegények, neurastheniások, Basedow-kórosok, cukorbetegség, gyomor-bajosok részére

Kitűnő konyha, diétás kurák, hízaló kúra

Vízgyógyintézet. Szénasavas, törpefű-fürdők. Röntgen Quarz. Inhalatorium. Svéd gimnastika. Szabadlégtorna. Hideg, meleg víz valamennyi szobában.

Tüdőbajosok kizárva. Egész évben nyitva.

Kitűnő téli kurák

felséges téli clima, ideális téli sport
Sanatóriumi pauszálár beleértve lakás, kitűnő ellátás, vízgyógyimód, orvosi kezelés Kc 60-tól felfelé.
Visszatérésnél 50 százalékos vasuti kedvezmény.

Főorvos: dr Szász Emil

MOZI**A FILMPALACE MŰSORA:**

Szerda 5, 7 és 9 órakor:
„Revümácska” utoljára, főszerepben Lillian Harwey, Hans Junkermann és Szőregy Gyula.

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek d. e. 11 órakor: Matiné. „Sugárka” Loth Ilával és „Óceán urai”, Várkonyi Mihály, Gróf Salm, Lubinszky Tibor és Szőregy Gyulával.

Péntek délután 3, 5, 7 és 9 órakor: „Érdek szerelem”. Lil Dagower és Gösta Eckmann együttes slágerfilmje.

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán először: „Loreley”. Maria Paudler, Lotte Lorring, Walter Slezák.

Csütörtök: Nincs előadás.

Pénteken délelőtt 11 órakor: egy kitűnő matiné műsor.

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor: Loreley.

Szombaton délelőtt 11 órakor: „Hajszá ég és föld között”, Lucciano Albertini legjobb filmje.

Szombaton délután 3, 5, 7 és 9 órakor: Loreley.

Vasárnap d. e. 11 órakor: Hajszá ég és föld között.

Vasárnap d. u.: 3, 5, 7 és 9 órakor: Premier. Maxim ügynöke.

Heuman szinkör

Szerda 5, 7 és 9 órakor: Ártatlan József. Főszerepben: Reginald Denny.

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: Ártatlan József.

Péntek délelőtt: Nagy matiné 11 órakor táncszámokkal.

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor utoljára: Ártatlan József, a bohózatok királya, Reginald Dennyvel. Ennél a filmnél okvetlen nevetni muszáj.

Jöni Mata Hari vagy a Vörös táncosnő. Jöni Magda Sonja.

ELYSÉE PALOTA MŰSORA (Katholikus Körben.)

Szerda: Skarlát betű.

Csütörtök: Szünet.

Péntek délelőtt: Matiné.

Péntek délután 3, 5, 7 és 9 órakor: Egy nemzet bálványa. John Gilbert, Eleonor Boardman.

Szombat délelőtt: Matiné.

Szombat: Egy nemzet bálványa.

Vasárnap délelőtt: Matiné.

Vasárnap: Egy nemzet bálványa.

Visszajön Ben Hur

Mindenki régen tudta, hogy a legdivatosabb és legszebb női ruhák legolcsóbb árban kaphatók

ROSENZWEIG-NÁL

óriási választék zsemper, sport, kelim s szimrna pamutban. Dival csipkékben és strass csatlokban.

Háztól-házra, a lakbérjövödelmiadót megállapító bizottsággal

Az Orsolya-zárda épületében 1.600.000 lej házbérjövödelmet állapítottak meg

A pénzügyminisztérium, illetve a helybeli pénzügyigazgatóság iratítása alapján, még az elmúlt év végén nyolc bizottság kezdte meg a város különböző részén működését, hogy a házbérjövödelmek után beolvadó összegeket megállapíthassa. A bizottságok — a közbeeső ünnepek kivételével — naponként végzik munkájukat.

Tegnap minden meghívás nélkül csatlakoztunk egy ilyen bizottsághoz, hogy közvetlen tapasztalatok alapján számolhassunk be működéséről.

Történetesen az első számú bizottságot sikerült elcsipnünk. Ez a bizottság az Olasziban, tehát, hogy ugymondjuk, az értékeesebb területen dolgozik. A bizottság három tagból áll. És pedig: Grigor Georgescu kontrolor a kincstár, Klímfók Jenő a várost és Schwartz Farkas kereskedő a polgárságot képviseli. —

Már előliárolban ki kell jelentenünk, hogy az első számú bizottság minden egyes tagja, a viszonyok kellő mérlegelésével, megértést tanúsít. A látogatással megtisztelt háziurak részéről alig merül fel valamilyen kifogás. Különben is, — felsőbb utasítás alapján járnak el és a legfontosabb kivétel nélkül irányadó számukra: a háztulajdonos és a bérlet közötti szerződés. Ezeknek a szerződéseknek egy példánya a pénzügyigazgatásnál van és Grigorescu úr bemutatkozás után, nyomban a bérleti szerződések után érdeklődik. Voltunk egy helyen, ahol a nagy izgalomban véletlenül nem találták a szerződéseket: — Az nem baj, — mondja kedves mosolygás közben Grigor Georgescu és már elő is veszi a kimutatást, amit a pénzügyigazgatóság állított össze. A háztulajdonos legnagyobb csodálkozására ott van

a kimutatáson minden lakónak a neve és a nevek mellett pontosan az összeg, amennyit lakbér címén fizetnek.

Az egyik magánháza nyitunk be. Itt a háztulajdonos egyedül lakik:

— Lakó nincs? — kérdezi a kincstár képviselője.

— Nem érdemes velük bajlódni!

Az urak megértően helyeselnek. Az összes körülmények mérlegelésével a bizottság ebben a házban a múlt évi házbérjövödelmet állapítja meg ismét.

A szomszédos épületben már lakó is van. Ennek a háziurnak ugylátszik, mások az elvei. De viszont, hogy-hogy nem, a lakberek igen alacsonyok. A kincstár képviselője és a bizottság tagjai összenéznek. Rövid tanácskozás után

25 százalékkal magasabb összegben állapítják meg a házbéradó jövödelmet, mint ahogyan a lakberek a szer-

ződésekben fel vannak tüntetve.

Néhány perc múlva már kész is a jegyzőkönyv. A háziúr rövid gondolkodás után odakanyarítja a nevét. Barátságosan kezét szorít a bizottság tagjaival és egész az ajtóig kíséri őket.

Mint külön érdekességet jegyezzük föl, hogy az Orsolya-zárda épületének házbéradó jövödelmét — a zárda gazdasági hivatalának nyilvántartása alapján

1.600.000 lejtben állapította meg a bizottság.

Az adóösszeget különben nyomban a helyszínén állapítja meg a bizottság és pedig ily módon:

Házbérjövödelmem például 100.000 lej. Ebből 20 százalékot levon a bizottság renoválás címén. Marad tehát tiszta jövödelmem 80.000 lej. Ennek 20 percentjét, tehát 16 ezer lejt, röjíák ki házbérjövödelmem adó címén.

Végül: a bizottság munkája, illetve határozata 20 napon belül megfellebbezhető a pénzügyigazgatásnál. Viszont a kincstár képviselője utólagosan is apellálhat.

(B. J.)

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmai nyújt Önnek erre:

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lei = 2 millió Kc

2 jutalomdíj à 3 1/2 millió lei = 700.000 — Kc

2 nyeremény à 1 1/2 millió lei = 300.000 — Kc

2 nyeremény à 1 millió lei = 200.000 — Kc

1 nyeremény à 1/2 millió lei = 100.000 — Kc

és sok nyeremény à 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lei azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Osszesen 115.000 nyeremény.

285 millió lei = 57 millió Kc összértékben.

Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. oszt. huzása 1928 január 18-án.

Rendeljen azonnal az általános ismert

Fortuna Bankháznál
Bratislava

Megrendelő lap. — Borítékban küldendő.

FORTUNA Bankháznak

Bratislava, Csehszlovákia

Küldjön I. oszt. huzásához

egész sorsjegyet à 400. — lei lei à 200. — lei negyed à 100. — lei

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postautalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom.

Név:

Hely: Utca, út:

.....

Helge Lindbergh Bécsben hirtelen meghalt Spanyolnátha ölte meg a finn csodaénekest

Bécsből jelentik: Helge Lindbergh, a világhírű finn énekes Bécsben spanyolnáthában meghalt.

Még három hete, hogy itt állt egy váradi dobogón, férfiasan, fiatalon, széles vállakkal és olyan hanggal, amely magával ragadta a férfi lelket és megdermesztette a gyönyörűségében a nőt. Nagyváradon a legszebb ezer asszony fog felzokogni Lindbergh halálhírére, mind-mind, akik ott ültek lenyugozva az első és az utolsó sorokban a Filmpalace koncertjén és bámulták a daltól férfit, s felitták hangját és nem akarták leengedni a dobogóról.

Pedig Lindbergh nem az ágáló művészek fajtájából való volt, nagy hajjal és akik mindig szeretnék magukra vonni a közfigyelmet. A végtelenségig egyszerű, nagy gyermek, finn óriás, ártatlan kék szemekkel és kitornázott izmokkal. Róla mesélték, hogy rendes lélegzési gyakorlata az volt, hogy fiatal és rendkívül szép magyar felesége s a komorna a földön hanyattfekvő Lindbergh mellére álltak. Hatalmasat fújtatva, így emelgette roppant egészségtű tüdejével őket. Valószínű, hogy halálát is az erős emberek könnyelműsége idézte fel. Csak legutóbb Váradon be-

szélte, hogy Brassóban torokfájást érzett s egy priznicet tett nyakára, nem becázta a torkát.

— Reggelre nem volt kutyabám, — nevette, — este énekeltem s egy óra múlva ültem a vonatra. Amikor Váradon három hete kijött a pódiumra énekelni, akkor már 48 órája egy percet sem aludt. Senkisémet vette róla észre, hogy indiszponált lenne. Koncert után pedig ismét azonnal vonatra ült, hogy — elutazzon Bécsbe.

Egyszerűségére talán mi sem jellemzőbb annál, hogy váradi koncertjén, előadás után még százan és százan várták tisztelői, főleg rajongó asszonyok és lányok az előcsarnokban, hogy óvációkban részesítsék. Lindbergh pedig ezalatt öltözőjében sportruhát öltött és maga kapta fel jókora utikoffert, hogy az állomáshoz sétáljon vele. Amikor észrevette, hogy az előcsarnokban mennyien várják, gyorsan visszafordult és Adorján Pétert arra kérte, hogy egy melléklépcsőn vezesse le, mert még sem illő, hogy a közönség utiruhában ormótlán podgyászt cipelve lássa meg az „imádott nagy művészt.”

Zürichi nyitítás

BUKARESI 319. —

Berlin	123.60
New-York	518. —
Budapest	9065. —
Prága	1535. —
Bécs	7320. —
Páris	2039. —
London	2528.75

A VÉGZETES KASTÉLY

- A Nagyváradi Estilap regénye -

(62)

IRTA: MABEL WAGNALLS

Destine megborzosongott.
— A Bastille-ban! Mit beszél ön Madame?

Madame du Hausset csodálkozva nézett rá.

— Azt hittem megmondta önnek?

A Bastille-ról egy szót se szólt. Destine borzadva takarta el az arcát. Azt mondta nekem, hogy a király készen tart egy szobát a számára... a Bastillel értette hát! O, szentséges szűz!

Destine számára nem létezett borzasztóbb, megrendítőbb szó a Bastille-nál! Nagypja is ott halt meg sötét falai között és egész gyermekkorát megmérgezték azok a történetek, melyeket édesanyja mesélt róla. Hallott azokról a kínokról, amelyeket a szegény raboknak el kellett viselniük, a lassu halálról, amelynek régre is áldozatai estek. Sokkal izgatottabb volt, sem hogy sirni tudott volna; a rémülettől tágra nyílt szemmel igyekezett gondolatait összeszedni, mialatt Madame du Hausset mindent elmondott neki.

— Bizony, bizony, legkésőbb negyven év múlva elviszik a Bastilleba. A király borzasztóan haragszik rá és soha sem fogja neki megbocsátani engedelmességét.

— Mit tett? Miért gyűlöli a király? Tudja az okát?

Anélkül, hogy meggondolta volna, Madame du Hausset igenlő választ adott.

— Akkor meg fogja nekem mondani, könyörgök Madame, mondja meg mit tett! — esdekelt Destine.

— Mademoiselle, ezt én nem mondhatom meg, ez államtitok.

— Áruló?

— Nem, nem, az nem. De ne kérdezzen gyermekem. Jöjjön velem a bouoiorba, nagyon sápadt, félek még el is ájul.

Destine követte a szobába.

— Madame, csak egyet mondjon meg, gyilkosság volt?

— Dehogy, persze, hogy nem. Üljön le ide a diványra.

Destine engedelmesen leült, de nem dült hátra. Nem is volt tudatában annak, hogy milyen állhatatosan kérdezősködik.

— Ő maga mondta önnek, hogy mit tett?

— Isten mentsen! — felelte Madame du Hausset — véletlenül hallottam, amint elmondta a marquisnak. Eppen ott ültem a benyíló mögött levő fülkében.

Ez az alkonyi mögötti fülke kedvelt tartózkodási helye volt Madame du Haussetnek, mikor a Pompadour nevezetes vendéget fogadott. Minden lelkifurdalás nélkül hallgatódzott, szinte állásával járó előjognak tekintette ezt. Destine-re semmi hatással sem volt most, a dolog etikai része. Mohóságában, hogy mentől többet megtudjon, hirtelen előre-hajolt és hevesen azt kérdezte:

— Akkor volt ez, mielőtt én idejöttem?

— Nem, de Vrie ugyanazon a napon jött, amelyen ön jött.

— De a marquis nekem azt mondta, hogy meghalt.

— Na lássa — hangzott Madame du Hausset meggondolatlan válasza, — azt hitte az egész világ, még a király is. Most aztán azért olyan dühös, mert bolonddá tették.

Miután a beszélő annyit már elmondott, engedett Destine könyörgésének, elmesélte az egész csodálatos történetet, már amenynyire ismerte.

— És emiatt kell neki a Bastilleba vándorolnia! Ó, milyen borzasztó sors, Madame.

Destine reszketett, amikor ezeket mondotta, aztán könyörgő hangon tette hozzá:

— De hát nem tehetünk semmit, hogy megmentsek? Siessünk a marquis-hoz, talán ő segíthetne rajta.

— Édes gyermekem — felelte hirtelen Madame du Hausset, — Madame de Pompadour már nagyon ellenszegült a királynak azzal, hogy menedéket adott itt a grófnak.

— Azért mégis próbáljuk meg! Talán eszébe jut valami segítség... menjünk azonnal hozzá!

— Még csak gondolni sem lehet rá! Nem merném megtenni sem azt, hogy őt a palotába küldjem, sem, hogy én magam menjek, mielőtt hívatnának. És ettől eltekintve, teljesen haszontalan is, mert a kire az isteni Lajos kimondja: a la Bastille! Annak bizony a Bastilleba kell vándorolnia, minden kegyelem és irgalom nélkül!

Pillanatnyi szünet állott be. Destine láthatólag mély gondolatokba merült és Madame du Hausset azzal a tanáccsal kel föl helyéről, hogy próbáljon meg Destine aludni.

Kedvesebb, mint az
Ártatlan Zsuzsi
Mulatságosabb, mint az
Ártatlan Don Juan
a Heyman szinkör mai
műsora az
Ártatlan József

**Visszajön
Ben Hur**

Huszlók, zsirbódónok legolcsóbbak KUN vaskereskedőnél

* Loreley a legszebb német monda.

Menyasszonyi ruhákra való helyek nagy választékban Leitner Márton R.-I.-nél.

Megnyílt

a valódi Steiner léle finom sültéde Icrakata Bul. Reg. Ferdinand 55. sz.

Cerliczy-palotában, hol állandóan friss komlóskenyér, sütemények, grahamkenyér, karlsbadi kétszersült, jourvekní és mindenféle luxussütemények kaphatók

A sütemények kizárólag tiszta teavajjal készülnek

Szíves pártfogást kér
STEINER VIKTOR fia
Gusztáv

Menyasszonyi kelengyékre vásznak, chiffonok, damasztok, étkészletek, ágynemű, paplanok, hencsertakarak megbízható minőségben
Leitner Márton R.-I.-nél

Mi ujság?

Elysee-Palota

jelenti

Pénteken

A modern Don Juan

**Egy nemzet
bálványa**

John Gilbert
Eleonor Boardman

Emlékezés

még egy Szilveszter
éjszakáról

*

Régi, kedves Szilveszter éjéről emlékeztünk meg minap s a kis reminiscenciát megilletődötten olvasták a romantikus Várad szép életének tanúi. Finom asszonyi kézből kapott M. M. a cikk írója kedves levelet, amelyben emlékeztetik egy másik év búcsuzató éjszakájára. Igazán érdekes éjszaka volt.

Ezt mondja többek közt a levél:

— Glatz Tonka főispánsága idején, mikor tulipános koalíció volt Váradon, Szilveszterkor szintén a Royalban voltunk, bizony, bizony, mindazon kedves, drága régiek, kiket a cikk említ és kik közül, fájdalom, oly sokan elmentek már azóta egy más világba. Emlékezik-e, ebben a koalíciós világban, midőn Tisza száműzött volt, ki kiáltott egy nevet és ki volt az, akit erre percekig eljeneztek? Irja meg, mint történelmi emlék is nagyon érdekes.

Igen. Tisza István procul negotiis Geszten gazdálkodott és angol jogi könyveket olvasott. Várta a vetés érését. Biztos volt a doigában, tudta, hogy a koalíció hamar kiéli magát, már népszerűségének szárnyai rég megperzselődtek, Kossuth Ferenc Bécsben se volt olyan grata persona, mint a vezérő bizottság sikereinek mézesheteiben, de az országban se dolgoztak olyan nevesen a szívek Kossuth excellenciás fiáért.

De Nagyvárad erősen koalíciós volt, legexponáltabb fészke a baloldali kormány. A kedves Glatz Antal, a főispán, Apponyi barátja, az elragadó sarmör, akit az asszonyok imádtak. Az asszonyok igen, de a megyei urak kemény daccal szálltak szembe a finom, elegáns, szép öreg urral. A vármegye rezisztált, de Váradon még bevették a fejét a mungónak, ha sora fordult.

... És akkor Szilveszter éjjelén éppúgy tömve volt a Royal és tizenkétórakor éppoly jótét lett, mint más években — éjfél óráutéskor. És a nagy pillanatban felemelkedett a fiatal Szanyogh István szolgabíró és hangja csatogva szárnyalt:

— Hölgyeim és uraim, boldog új évet! Kiáltás velem egy szívvel-lélekkel: éljen a magyar nemzet reménysége, gróf Tisza István. ... És bizony a tulipános uraknak sem volt ellenvéleménye.

* A CFR. összes vonalaira jegyeket, valamint a hálókocsokra jegyeket Nagyváradon egyedül és kizárólag a Nemzetközi Hálókocsi Társaság nagyváradi fiókja (Hegedűs Hirlapiroda) árusít.

* Ártatlan József, Heyman Szinkörbe lesznek!!

* Tűz volt tegnap éjjel a Bratianu (v. Szaniszló)-utcán. Tegnap este 11 órakor arról értesítették a tűzoltóságot, hogy Bratianu (v. Szaniszló)-utca 11. szám alatt tűz ütött ki. A tűzoltók szerkocsikkal nyomban kivonultak, de szerencsére a tűz nem bizonyult veszélyesnek, mindössze az egyik kemény gyulladt ki nyomban eloltották.

**MATA HARI ...
MATA HARI ...?
MATA HARI ?!
MATA HARI!!!**

* Házasság. Kemény Artur, Kemény Vida fia (Salonta) és Gehinger Anna (Wien), dec. 31-én házasságot kötöttek.

Ártatlan József

* Maria Paudler, Harry Liedtke menyasszonya játsza a Loreley főszerepét.

Nézze meg a Mata Harit!
Nézze meg a Mata Harit!!
Nézze meg a Mata Harit!!!

* Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú PARK-SZÁLLODA, amelyben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad. Igazolványt a kiadóhivatal ad mindazoknak az olvasóinknak, akik az Estilap tíz egymásután következő számát bemutattja. Egyben felhívjuk a PARK szállodának lapunknak más helyén olvasható szíves figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

* Ha kíváncsi megismerni Harry Liedtke menyasszonyát, nézze meg Loreleyt az Apollo mozgóban!

* Egy gyári munkásleány súlyos balesete. Súlyos baleset érte Floria Mária munkásnőt, a Derby-gyár alkalmazottját. A 25 éves fiatal leány nagyobb csomagga igyekezett a gyár emeleti rakárába, midőn a sikos lépcsőn elcsúszott, s oly szerencsétlenül esett el, hogy bal lába eltörtött. Nyomban értesítették a mentőet, akik eszméletlen állapotban a Bihar megyei kórházba szállították a leányt. A sebészeti vették ápolás alá. A sérülés súlyos természetű.

* Jaszi, az ártatlan ... a Heyman Szinkörben!

Mi van a külföldi kölcsönnel?

Poincaré jóindulatú, — de bizonyos feltételeket szab — Ellenmondó hírek a bukaresti sajtóban

Victor Antonescu volt miniszter, akit a kormány hetekkel ezelőtt azzal a meghatalmazással küldött külföldre, hogy a lej stabilizációjának céljára megfelelő kölcsönt szerezzen, tegnapelőtt visszatért Párisból. Azonnal a visszaérkezés után Antonescu megbeszélést folytatott Titulescu külügyminiszterrel, akit tájékoztatott külföldi tárgyalásának eredményéről. Másnap pedig Antonescu, Badulescunak, a pénzügyminiszterium államtitkárának kíséretében kiutazott Mihaestibe, hogy az ott ünnepelő Vintila Bratianu-nak ányujtsa külföldi útjáról szóló jelentését.

Bár hivatalosan még semmi felvilágosítást sem adtak, Victor Antonescu missziójának eredmé-

nyéről, mégis az Adeverul úgy véli, hogy Antonescu akciója egyelőre csak arra szorítkozott, hogy

a külföldi pénzcsoportok véleményét megismerje,

azokét a pénzcsoportokét, amelyeknek támogatása szükséges a lej stabilizáció nagy problémájának megoldásánál. Ebben a tekintetben — írja az Adeverul — Victor Antonescu

őleg a francia jegybank és Poincaré miniszterelnök részéről talált jóindulatot,

mindazonáltal bármennyire jóindulatúnak mutatkoznak ezek a körök, — teszi hozzá az Adeverul, — mégis

bizonyos feltételeket szabnak,

amelyeket Vintila Bratianu nem szívesen fogad el.

A tárgyalások egyelőre tovább folynak és Victor Antonescu újabb utasításokat fog kapni Vintila Bratianutól.

Az Adeverulnak ezzel a félig-meddig bizakodó jelentésével szemben a Cuvantul kategorikusan azt írja, hogy

„A kölcsön felvételére vonatkozó tárgyalások meghiusultak”.

Hogy mi okozta ezt a fiaskót, arra nézve a Cuvantul nem tud pontos felvilágosítást adni, csak azt közli, hogy egyebek között a kölcsön felvételének akadályai között szerepel a Franciaországgal szemben fennálló bizonyos háborús adósságok rendezése.

Bukaresti lap éles támadása Erdélyi Miklós ellen

A „Cuvantul” vezércikke egy titokzatos kérvényt emleget, amelyet Erdélyi Budapestre küldött volna — A szinigazgató kijelenti, hogy az egész — hazugság

A szélső jobboldali román nacionalizmus bukaresti organumában, a „Cuvantul”-ban Nae Jonescu ismert publicista „Nyílt irredentizmus” címen vezércikket írt, amelyek bizonyára hosszantartó viszhangja lesz sajtóban és közönségben egyaránt. Minden főlős szöszaporító bevezetés helyett itt adjuk ennek a vezércikknek feltűnőbb részeit:

— Mult év december 10-én Erdélyi Miklós, a nagyváradi és szatmári magyar színház igazgatója a budapesti vallás és közoktatásiügyi minisztériumhoz kérvényt nyújtott be, amelyben pénzegélyt kér az erdélyi magyar drámai vállalkozások számára. Ez a kérvény kezünk között van, eredeti szöveggel. A kérvény kifejti a romániai magyar színház helyzetét, kommentálja azokat a „viszontagságokat”, amelyek között a kérvényezőnek drámai társulata működni kénytelen; a mult évi előadások alacsony számát, többek között a diákkongresszussal

menti és megráizolja azt a veszélyt, amit a magyarságra nézve a színház elvesztése jelentene.

Itt Nae Jonescu idézi a következőket Erdélyi állítólagos kérvényéből, — amelynek létezésében eleve kijelentjük — nem hiszünk.

— „A színház itt a magyarság védőbástyája, utolsó menedékhelye, ahol a magyar szó prozában és dában még felhangozhat; — ennélfogva kockán forog az egyetemes magyarság szent ügye, tekintet nélkül a politikai határookra. Ha kénytelen volnék előadásaimat megfelelő anyagi támogatás híján

beszűntetni, akkor elnémulna a magyar szó Nagyváradon és Szatmáron nagy öröme azoknak, akik amúgy is erre lesnek.”

Ezután a Cuvantul vezércikke felhívja a kormányt, hogy Erdélyi ellen eljárást tegyen folyamatba, majd azt állítja Jonescu, hogy Magyarország 1927-es költségvetésébe fel is volt véve 55 millió korona a nagyváradi magyar színház segélyezésére.

Vezércikke végén Nae Jonescu felemlíti azt a hasonló esetet, amely a magyar impérium idején történt. Amikor ugyanis Tache Jonescu, a Sturdza-féle liberális kormány pénzügyminisztere titokban segélyezte a brassói román iskolákat. Ez ellen az osztrák-magyar monarchia akkor tiltakozott és Sturdza miniszterelnök kénytelen volt Jeszenszky magyar belügyi államtitkárnak román kitüntetést adni.

A Cuvantul tegnap este 8 órakor érkezett meg Nagyváradra. A színház zárva volt és Erdélyi Miklós kora este kiment szülőjébe. Amikor a Cuvantul cikkének híre elterjedt, este 10 óra tájban, telefonon szólítottuk. A Nagyvárad Estilap munkatársa és Erdélyi Miklós szinigazgató között a következő párbeszéd folyt le:

— Tud-e direktor ur valami támadásról, ami a Cuvantulban jelent?

Erdélyi Miklós a maga megszokott derűs modorában válaszolt:

— Nem tudok én emmit, no már megint miféle támadásról van szó?

— A Cuvantul azt írja, hogy ön segélyt kért a magyar kormánytól.

Erdélyi direktor a súlyos vádra így válaszolt:

— Ez már megint valami újabb rágalom. Nem igaz belőle egy szó sem. Kérem határozottan cáfolja meg, nem egyéb pusztá kitalálásnál!

— A Cuvantul azt írja, hogy kezei között van az Ön beadványának a szövege és nem ez az első, mert a magyar kormány tavalyi büdzséjéből már kiutalt egy bizonyos összeget.

— Kérem, — szöjt Erdélyi Miklós és meg kell állapítanunk: a nyugodt lelkiismeret zavartalan hangján, — az a másolat nem lehet más, csak hamisítvány és nem mondhatok egyebet, minthogy

én se nem kértem, se nem kaptam a magyar kormánytól segélyt, se az idén, se az elmúlt esztendőben.

Ezzel a telefonbeszélgetés befejezést is nyert.

Ugy látszik, a „Cuvantul” valami misztifikációnak esett áldozatául.

Ma reggel újra beszélünk a Cuvantul támadása ügyében Erdélyi Miklós igazgatóval.

— Ujra nem mondhatok mást — hangoztatta előttünk Erdélyi, — mint hogy az egész egy galád hazugság, amelyből egyetlen szó sem igaz. — Nem tudom, honnan veszi az az úr rám szórt rágalma, a melyek azért nem érdekelnek, mert új és megint újra csak annyit mondhatok róluk, hogy nem igazak, hazug kitalálások egytől-egyig.

* Pollák Adolf dr ma, szerdán este fél 9 órakor a Barisszia rendezésében tartja meg egyetlen nyilvános előadását „Palesztina krízisééről”. Az előadás a Pável-u. 21. szám alatti Zsidó Otthonban lesz.

* MEGHALT MATER MARIA, AZ ORSOLYA-ZARDA HELYETTES FŐNÖKNŐJE. Nagyanyákat tanított és unokáikkal játszott el: ez volt Mátér Mária Stefana, az Orsolya-zárda helyettes főnőknője, szívből legfiatalabb kedves testvér, korában legöregebb. Hatvanöt éves volt és 41 évet töltött a rendben, érdemekben gazdagon, generációkat nevelve. A szeretet vitte az Orsolyákhoz, a szeretet tartotta itt, amely túláradt benne: hiszen úgy ült az iskola katedráján, mint egy sziklán, amely előtt az Életfolyam hőmpolyög. Az élet folyását szemlélte, ezt az ajándékot kapta az Istentől, ez volt az egyetlen gyönyörűsége, anyák és nagyanyák lettek a gyermekek, akiknek az unokáit simogatta áldott kézzel, amíg ujjaik meg nem bénította a halál. Mátér Mária Stefana — bár egy gyomor operáció óta valami felidezhetetlen betegségben szenvedett, amely gyötörő fejfájásokban nyilvánkozott meg, — hirtelen és váratlanul hunyt el, hiszen még hétlőn fentjárt. Hajnali órán a templomba sietett és később özszeesve az egyik lépcső alján találtak rá. Tegnap 10 órakor reggel hunyt el csendben, panaszatlanul. Csütörtökön 10 órakor temetik s ekkor ott lesz az a rengő és hálás tanítvány, akik az általa feladott leckékből egyet bizonyosan nem felejtettek el: hogy az élet egyik legszebb ajándéka az embertársaink iránt való szeretet...

Az Apollo mozgó

hozza a legszebb német mondát a

Loreley-1

Eredeti ének- és zenekíséret

* Dr Dan Szevér Nagyváradon. Dr Dan Szevér, a Sturbey-kormány volt pénzügyi államtitkára, tegnap átutazóban néhány órát Nagyváradon töltött.

* Az állandó választmány tegnap délutáni ülésén a barna kenyér árát 6, a félbarna kenyér árát 12 lej 50, illetve viszontelárusítóknál 13 lej és 50 baniban állapította meg különként. A fehér kenyér az állandó választmány egy hónapi próbaidőre kivonta a maximális alól. A husarak január hóra; marhahús 29, borjúhús 33, sertéshús 41, a zsir kilója pedig 55 lej. Az éttermiárak egy lejjel emelkedtek az egyes huféléknél.

* Jó a jég. A hideg idő beálltával ismét megindult a korcsolyázás a Nagyvárad Sport Egylet Muzeum-kerti és az Alba-Iulia (Bunyitay) ligeti jégpályáin. Mindkét jégpálya mellett melegező helyiségek vannak a közönség kényelmére és mindkét jégpályán nagy közönség üzi a szép téli sportot, még az esti órákban is, mert a pályák villannyal vannak világítva. A korcsolyázó közönség figyelmét felhívjuk, hogy Alba Iulia (Bunyitay) ligeti jégpálya használhatóságát a Wurst József cégnél kitett kék zászló és a Muzeum-kerti jégpálya jóságát a Tátray Gusztáv-féle kézimunka kereskedésnél kitett NSE zászló (kék-sárga-kék) jelzi.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Bohózat egy párisi szállodában, B. bérlet.

Csütörtök: Nincs előadás.
Péntek délután 4 órakor: Legkisebbik Horváth lány, operett újdonság, mérsékelt helyárakkal.

Péntek: Új kabaré, B. bérlet.

Szombat délután 4 órakor: Csattan a csók.

Szombat este: Szombatesti hölgy. Bemutató, C. bérlet.

Vasárnap délután 3 órakor: Borcsa Amerikában.

Vasárnap délután 6 órakor: Bohózat egy párisi szállodában.

Vasárnap este fél 9 órakor: Mesék az írógépről.

Hétfő: Szombatesti hölgy. A bérlet.

Kedd: Szombatesti hölgy. B. bérlet.

Felhívás a bérlelőkhöz. Tekintettel arra, hogy a bérletek első hányada már lejárt, tisztelgő felkérjük a bérlelőket, hogy az esedékes bérleti összegeket a színház titkári irodájában belizetni szíveskedjenek.

Bohózat egy párisi szállodában. Ma este kivételesen B. bérletben a Bohózat egy párisi szállodában című darab kerül színre. Rendkívül jól mulatott a közönség ennek a szellemes bohózatnak eddigi előadásain s aki még nem nézte meg a darabot, okvetlenül váltson rá jegyet, mert mulattatóbb és szellemesebb bohózatot mostanában nem igen látott.

A legkisebbik Horváth lány, mérsékelt helyárakkal. Vízkereszt napján, pénteken délután 4 órakor a Legkisebbik Horváth lány lesz műsoron, mérsékelt helyárakkal.

A Szombatesti hölgy. Teljesen készen várja a bemutatást az idei szezon egyik legjobb és legkedvesebb vígjátéka, a Szombatesti hölgy, amelyben Kaszab Anna, aki a darab címszerepét játssza, egy egyéniségéhez különösen illő szerepben szenzációsan művészi kreációt fog nyújtani. De a darab többi szereposztása is a leg-sikerültebb, úgy, hogy a Szombatesti hölgy bemutatója egyik legjobb előadásnak ígérkezik az idei szezonban. A bemutató szombat este lesz C. bérletben, s utána műsorra kerül hétfőn este A, és kedden este B. bérletben.

Vasárnap délután két mérsékelt előadás. A Borcsa Amerikában látványos operett revü lesz műsoron vasárnap délután 3 órakor, míg délután 6 órai kezdettel a Bohózat egy párisi szállodában című vígjátékot játssza a prózai együttes. Mind a két előadás mérsékelt helyáru.

Mesék az írógépről. Ez a rendkívüli sikerrel bemutatott operett újdonság lesz műsoron vasárnap este hatodszor.

Csattan a csók, mérsékelt helyárakkal. Szombaton délután öt órakor a Csattan a csók, operett újdonság lesz műsoron, mérsékelt helyárakkal.

Új Kabaré B. bérletben. Pénteken este kabaré előadás lesz a színházban. Ezen kabaré előadásnak a műsora minden számában más, mint a szilveszteri kabaré műsorszámai, azonban most is

változatos és szenzációs ének, tánc és kuplé számok lesznek s rendkívüli szórakozást és mulatást fog nyújtani az új kabaré műsora. A gazdag műsorszámokban ki kell emelnünk három szenzációs felvonásos darabot. A piros bugyelláros és az Ismeretlen tettes, két olyan szenzációs felvonásos bohózat, amelyen rend-

kívül jól fog mulatni mindenki. A harmadik felvonásos címe az Óráskész és ékszerészek bálja, amely Komjáthy Károly komponista és karmester egy felvonásos operettje. A kabaré műsorszámával és gondosan előkészített játékaival semmiben sem fog megőgötte maradni a budapesti Andrássy-uti kabaré előadásának.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

BOLDOGSAGOM. Egyetlen legszentebb féltett kincsem. Sok fontos mondanivaló és kérdeznivalóm van. Millió csókkal ölel csak a te M... ed, 861

KÉPKERETEZÉST, nagy áru készlet redukálás miatt, gyári áron alul készítek. Banyik, Vlahuta (Szent János) utca 6. nyílt üzlet. 3887

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnalra, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásától. 3950

BUTOROZOTT szoba központban, uriembernek, fürdőszoba használatával elsejére kiadó. Cimet Hegedűs hírlapirodába kérek. 752

KÉTSZOBÁS lakást keresek februárra kis aladnak. Cimeket „Corso” cu-orkaüzletbe, Kishid-1 ről, Mária királyné (Bémer) tér. 862

KÉTSZOBA, előszoba, konyha, február elsejére kiadó. Cimet Hegedűs hírlapirodában. 872

SZOBA, konyha, butorozott, különbejáratú, központban kiadó. Cimet Hegedűs hírlapirodában. 857

ALKALMAZÁS

ÜGYNÖKÖK és ügyköknök magas provízió mellett felvételt részletfizetésre való előadása. Rottenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 3793

IRODASZOLGÁNAK ajánlkozok megbízható ember. Cimet Hegedűs hírlapirodába kér. 820

EGY 15-16 éves leány mindenesnek felvétetik Starraknál, Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 6. szám. 844

DEUTSCHES Fräulein suche zu meinem 4 jährige Mädchen. Dr. Aczel, Piata Regina Maria (Bémer) tér 3. 844

EIN Deutsches Fräulein sucht Nachmittags stellen zu Kindern. Millerand (Arany János) utca 2. bei Frau Szilágyi. 866

NEVELŐNŐ perfect román és francia nyelvben, folyékonyan beszél németül is, azonnali belépésre állást keres. Cimet Spitzer Bélánál, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 6. 869

INTELLIGENS kisasszony németül, románul beszél, társalkodónőnek, házikisasszonynak, esetleg nevelőnőnek ajánlkozok. Cimet Klein Reasylvia, Reghu, Str. Cosbuc 35. 871

FIATAL asszony házvezetőnői állást keres, (esetleg vidékre is). Cím a kiadóban. 870

NÉMET kisasszonyt keresek 5 éves kislányom mellé. Lőrinczyne, Moldova (Kálvária) utca 12. 850

ADÁS-VÉTEL

JÓKAI Mór: Névtelen vár, Szerelem bolondjai, Fekete gyémántok című könyveit megvételre keresem. Cím a Hegedűs hírlapirodában. 841

RÉVAY Lexicon 10, 11, 12, 13, 14-es kötetét megvételre keresem. Cím Hegedűs hírlapirodában. 795

100 kötet komplett Jókai előd. Cím Hegedűs hírlapirodában. 749

KERESEK Váradhoz közel 100 holdtól feljebb bérletet, lakás és gazdasági épületekkel. Cím B. P. Hasdeu (Hármas) utca 1-a. 848

Karikagyűrű svájci kar- és zsebórák nagyon olcsón kaphatók **URÁN-nál** 6-2
Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 8. szám.

FÉRFI bunda belés jókarban lévő előd. Vulcan József (Nagy Sándor) utca 5. 868

HAZAT megvételre keresek istállóval. Aurel Vlaicu (Vámház) utca vagy liget körül (400 ezer leiert.) Ügynökök kizárva. Cím a Hegedűs hírlapirodában. 874

PÉNZKOLCSON

PÉNZKOLCSONT nyújt kézi fedezetre egyézer leitől kezdődőleg. Házitulaidosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

ELVESZETT

ELVESZETT fél női bőrkesztyű. Megtaláló v.g.e. Ferdinand király (Rakóczi) ut. 21. Csarnék, hol jutalmat kap. 865

KÜLÖNFÉLÉK

ÜZLETHELYISEG a Vitéz Mihály (Nagypiac) tér legfogalmasabb helyén azonnalra kiadó. Cím megudható a Diana állatszártárban, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 6. szám. 873

A város központjában egy jóforgalmu cukor és csemegeüzlet, julányos feltétek mellett átadó. Cím a kiadóban. 867

RAKTARHELYISEGET keresek. Ajánlatokat „Világos” jellegre Hegedűs hírlapirodába. 864

A „Nagyvárad Estilap” Budapestben állandóan olvasható a Park Szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

UJ! VARRÓGÉPEK UJ!

A világ legjobb varrógépei nálam kaphatók legolcsóbban 10 évi jótállás mellett, kényelmes részletek is. Hímezés, endlízés stb-i díjtalanul lesznek vevőim kitanítva.

ELENA gépraktár és nagy javító-műhely

H. Eisenberger Piata M. Viteazul 5. 3758 (Nagypiac-tér)

Eladó beköltözhető magánházak, jövedelmező bérházak, szőlők, házhe-lyek, öröklakások.

Lakások, lakrészek közvetítése

„ARDEAL” iroda fűpostája mellett

Budapestre utazik?

20% engedményt kap mint ezen lap előfizetője olcsó szoba árainkból,

10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha)

5 pengőt meglakarit, autótaxi költséget, mert gyalog átférhet 1 perc alatt a pályaudvarról

Ötthon érzi magát jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg.

Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL

PARK

NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.

a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.